

НАРЕДБА № 28 от 15.06.2004 г. за условията и реда за производство на дивеч във фермерни условия и полусвободно развъждане

Издадена от министъра на земеделието и горите, обн., ДВ, бр. 60 от 9.07.2004 г.

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. С тази наредба се уреждат:

1. условията и редът за производството на дивеч във фермерни условия, изискванията за изграждане на фермите и производствените помещения, контролът върху обектите за производство на дивеч;
2. условията и редът за полусвободно развъждане на дивеч, изискванията за изграждане на заградените територии и условията за доотглеждане на птици - обект на лова с цел разселване.

**Глава втора
УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ДИВЕЧ ВЪВ ФЕРМЕРНИ УСЛОВИЯ**

Чл. 2. Производство на дивеч във фермерни условия е развъждане на дивеч в производствени сгради и съоръжения, което се подчинява на определени технологични, селекционни и ветеринарномедицински изисквания.

Чл. 3. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за производство във фермерни условия на следните видове дивеч, обект на изкуствено развъждане:

1. ловни фазани;
2. колхидски фазан;
3. яребица;
4. тракийски кеклик;
5. полудива патица;
6. токачка.

(2) Разпоредбите на наредбата не се прилагат за ферми с капацитет на производство, по-малък от 500 броя птици от видовете - обект на лов.

**Раздел I
Изисквания при изграждане на ферми за производство на дивеч**

Чл. 4. Фермите за производство на дивеч отговарят на следните изисквания:

1. отдалечени са от населени места, животновъдни стопанства и международни пътища на разстояние най-малко 500 м;
2. оградени са по начин, недопускащ проникване на хора и животни;
3. имат обособен вход, оборудван с дезинфекционни площадки за превозни средства и хора;
4. имат изградени септични ями;
5. снабдени са с питеен водопровод или контролиран собствен водоизточник;
6. притежават алтернативен източник на електроенергия;
7. разполагат с производствени мощности, които позволяват да бъде осъществяван контрол върху здравословното състояние на дивеча;
8. разполагат с оборудване, осигуряващо възможност за почистване и дезинфекция на производствените мощности и на средствата за транспортиране на продукцията.

Чл. 5. (1) Във фермите за производство на дивеч се изграждат следните производствени помещения и волиери:

1. люпилен блок;
2. яйценосни клетки;
3. топли помещения;
4. отраслови дворове за доотглеждане;
5. изолатор за болни птици (волиер, отделен от отрасловите дворове за доотглеждане);
6. карантинен волиер.

(2) Във фермите за производство на дивеч се изграждат следните обслужващи помещения:

1. ветеринарно-санитарен филтър за персонала;
2. фуражни складове;
3. лекарствен склад;
4. фуражна кухня;
5. битови помещения.

**Раздел II
Изисквания към производствения процес във фермите за производство на дивеч**

Чл. 6. Във фермите за производство на дивеч производственият процес се осъществява при спазване

на изискванията на националните мониторингови програми на Националната ветеринарномедицинска служба (НВМС).

Чл. 7. Производственият процес се осъществява при спазване на следните принципи:

1. "еднопосочен технологичен път" - в люпилния блок;
2. "всичко постъпило/всичко напуснало" - в помещенията и отрасловите дворове за доотглеждане.

Чл. 8. (1). Във фермите за производство на дивеч храненето се извършва при съобразяване с конкретните особености на вида дивеч, възрастовата група и при спазване указанията на НВМС.

(2) Минималните дажди за хранене на птиците във фермите за производство на дивеч се определят, както следва:

1. със заповед на председателя на Държавната агенция по горите (ДАГ) - във фермите, стопанисвани от ДАГ;
2. със заповед на председателя на Националното ловно-рибарско сдружение - Съюз на ловците и риболовците в България (НЛРС - СЛРБ) - във фермите, стопанисвани от него.

Чл. 9. Работниците и служителите във фермите за производство на дивеч са длъжни:

1. при влизане и излизане от фермата да преминат през ветеринарно - санитарния филтър;
2. да ползват лично работно облекло;
3. да притежават заверени здравни книжки.

Чл. 10. Посетителите във фермите за производство на дивеч са длъжни да носят специално облекло, предоставено им от собственика на фермата.

Чл. 11. Собствениците на ферми за производство на дивеч са длъжни:

1. да поддържат ежедневно хигиената в помещенията;
2. да извършват редовно механично почистване и дезинфекция на помещенията, съоръженията, инвентара и яйцата и винаги при подмяна на една партида птици с друга;
3. да осигуряват извършването на постоянна профилактика в рамките на производствения процес;
4. да осигуряват постоянна дератизация на фермата;
5. да отстраняват мъртвите птици ежедневно;
6. да проверяват ежедневно здравословното състояние на птиците.

Чл. 12. Дезинфекцията на помещенията, съоръженията и инвентара се извършва преди настаняване на птиците.

Чл. 13. Дезинфекцията на помещенията се съобразява с етапа на производствения процес, с вида и обема на производственото помещение и се извършва по следните начини:

1. чрез разглобяване, механично почистване (измиване), химическа дезинфекция или обгаряне - в яйценосните клетки;
2. чрез фумигация след механично почистване и варосване - в люпилния блок;
3. чрез механично почистване, варосване, химическа дезинфекция, обгаряне или обгазяване - в топлие помещения;
4. чрез изнасяне на горния 10-сантиметров почвен слой, химическа дезинфекция и насипване на чист слой пясък - в отрасловите дворове за доотглеждане до навършване на 45-дневна възраст.

Чл. 14. Дезинфекцията на яйцата се извършва чрез фумигация или измиване в миялна машина, непосредствено след събирането им, преди постъпване в склада и преди залагането им за инкубация.

Чл. 15. (1) В рамките на производствения процес се извършват:

1. имунопрофилактика - осъществяване на мероприятията от държавната имунопрофилактична програма;
2. лекарствена профилактика - по програма за съответната ферма, утвърдена от регионалната ветеринарномедицинска служба;
3. профилактика на заболяванията - включва периодични паразитологични и микробиологични изследвания на всички възрастови групи и се извършва в лаборатории на регионалната ветеринарномедицинска служба, а при изследване напрежението на имунитета - в Националния диагностичен научноизследователски ветеринарномедицински институт.

(2) Транспортирането на птиците във и от фермата се извършва въз основа на ветеринарномедицинско свидетелство, издадено от регионалната ветеринарномедицинска служба.

Чл. 16. (1) Максимално допустимият процент на смъртност на птиците по възрастови групи във фермите за производство на дивеч се определя със заповед на началника на ДАГ и на председателя на НЛРС СЛРБ.

(2) В случай на повишена смъртност на птиците или при наличие на признаци на заболяване собственикът или управителят на фермата за производство на дивеч незабавно уведомява органите на НВМС и осигурява достъп до фермата и птиците за извършване на преглед.

Чл. 17. Дератизацията във фермите за производство на дивеч се извършва по предварително изготвен от собственика или управителя на фермата план, утвърден от ръководителя на регионалната ветеринарномедицинска служба.

Чл. 18. В рамките на производствения процес не се допуска извършването на манипулации, които

водят до осакатяване на дивеча.

Раздел III

Изисквания към производствените помещения във фермите за производство на дивеч

Чл. 19. (1) Волиерите за основното стадо се изграждат на равен или слабо наклонен терен, с отцедлива, песъчлива почва.

(2) Волиерите се изграждат по начин, който осигурява пространствената им изолация от останалите производствени помещения.

Чл. 20. При изкуствено развъждане на полудива патица във волиерите за основното стадо се изгражда воден басейн с осигурена поточност на водата.

Чл. 21. Яйценосните клетки се изграждат по начин, позволяващ лесно обслужване на птиците и осигуряващ спокойствието и визуалната им изолация.

Чл. 22. Люпилният блок се състои от помещения и съоръжения, физически и оперативно разделени от останалите производствени мощности, и включва:

1. камера за дезинфекция на яйцата;
2. склад за яйцата;
3. инкубаторно помещение;
4. люпилно помещение;
5. миялно помещение;
6. камера за овоскопиране;
7. експедиционен изход.

Чл. 23. Люпилният блок отговаря на следните изисквания:

1. оборудване с инкубатори съобразно капацитета на производство и с люпилни шкафове майки;
2. осигурява оптимална среда за люпилния процес;
3. устроен е така, че външните атмосферни условия и други влияния да не предизвикват резки промени на вътрешната среда;
4. изграден е по начин, непозволяващ проникването на птици и гризачи;
5. водоснабден е и във всяко помещение има изградена канализационна система;
6. при изграждането му се използват устойчиви на миене и дезинфекция материали;
7. оборудването на люпилния блок е с гладки и водоустойчиви повърхности и е поставено на равен, стабилен и нивелиран под.

Чл. 24. Топлите помещения се изграждат по начин, непозволяващ проникването на птици и гризачи, така че да осигуряват поддържането на топлинен режим при достъп на чист въздух, без да се получава течение.

Чл. 25. (1) При изграждане на отрасловите дворове за доотглеждане се спазват следните изисквания:

1. най-малко 40 % от лицевата страна на масивното помещение е просветлена;
2. да разполагат с хранилки, поилки, кацалки, навеси и проходи за свободно движение към двора, чийто брой е съобразен с броя на доотглежданите птици.

(2) При изкуствено развъждане на полудива патица в отрасловите дворове за доотглеждане вместо кацалки се изгражда воден басейн с осигурена проточност на водата. Дълбочината на водния басейн не може да надвишава 15 см при подстъпа.

Чл. 26. (1) Преди заселването отрасловите дворове за доотглеждане се наръсват с пепелина, почвата се заорава и се засява с подходящи фуражни култури за съответния вид дивеч.

(2) При всяка подмяна на партидите се извършва дезинфекция.

Чл. 27. Изолаторът за болни птици и карантинният волиер се изграждат при спазване изискванията по чл. 25, отделени от останалите помещения и дворове.

Раздел IV

Производствена документация

Чл. 28. Във фермите за производство на дивеч се водят следните книги:

1. за произход на генетичния материал - съдържа данни за произхода на основното стадо и данни за внесен във фермата генетичен материал;
2. за нормативни документи - съдържа държавната имунопрофилактична програма и инструкции за борба със заразните заболявания;
3. за забранените медикаменти и субстанции;
4. за разрешените за употреба и регистрирани ветеринарномедицински продукти по Закона за ветеринарномедицинската дейност;
5. за фактури, протоколи от анализи и сертификати от фуражните заводи за вложените във фуража медикаменти, премикси и биоконцентрати;
6. за съхраняване екземплярите от ветеринарномедицински свидетелства за постъпилите и експедирани птици;

7. входящ - изходящ дневник - съдържа придружителни писма за изпратени за изследване материали с прикрепени към тях резултати от изследванията;

8. протоколна книга - съдържа протоколи за всички проведени профилактични и терапевтични мероприятия;

9. за ротационната програма за коксидиостатиците, заверена от регионалната ветеринарномедицинска служба;

10. производствена книга, съдържаща данни за яйценоса, оплодяемостта и люпимостта на яйцата, както и за смъртността на птиците по партиди за периода до реализирането им; към нея се прикрепят всички протоколи за установените данни, подписана от съответните длъжностни лица.

Раздел V Контрол

Чл. 29. (1) Председателят на ДАГ назначава постоянна комисия, която осъществява контрол върху фермите за производство на дивеч чрез извършване на всеки три месеца на проверки за спазване изискванията на наредбата.

(2) При извършване на проверките собствениците и управителите на фермите са длъжни да осигурят достъп до всички места, където се произвежда и отглежда дивеч, както и да предоставят цялата документация, необходима за осъществяване на контролната дейност.

Чл. 30. (1) За резултатите от всяка проверка комисията в присъствие на собственика или упълномощено от него лице изготвя констативен протокол, който се подписва от страните.

(2) Всички възражения на собственика с направените от комисията констатации се вписват в протокола от проверката.

(3) Протоколът по ал. 1 се съхранява в ДАГ за срок 5 години от датата на съставянето му.

Чл. 31. При констатиране на нарушения на наредбата комисията дава на собственика на фермата задължителни предписания за отстраняването им в определен от нея срок.

Чл. 32. В природата може да се разселва единствено дивеч, произведен във ферми, отговарящи на изискванията на тази наредба.

Глава трета УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПОЛУСВОБОДНО РАЗВЪЖДАНЕ НА ДИВЕЧ И ДООТГЛЕЖДАНЕ НА ПТИЦИ - ОБЕКТ НА ЛОВ С ЦЕЛ РАЗСЕЛВАНЕ В ПРИРОДАТА

Чл. 33. (1) Полусвободно развъждане на дивеч е отглеждане на дивеч в заградени територии (дворове), устроени в ловностопанско отношение, при численост на дивеча над допустимия запас.

(2) Полусвободно развъждане на дивеч се осъществява в ловностопански райони с цел повишаване ефективността на отглеждането, разселването и ловуването на дивеча.

Чл. 34. При условия на полусвободно развъждане могат да бъдат отглеждани следните видове дивеч:

1. благороден елен;
2. елен лопатар;
3. муфлон;
4. дива свиня;
5. дива коза;
6. зубър;
7. тибетски як;
8. алпийски козилог.

Чл. 35. (1) Според предназначението си заградените територии за отглеждане на едър дивеч са:

1. аклиматизационни дворове;
2. карантинни дворове;
3. възпроизводствени дворове;
4. изолационни дворове;
5. селекционни дворове.

(2) С цел повишаване на ефективността на отглеждането, разселването и ловуването на едър дивеч в базите за интензивно стопанисване на дивеча се изгражда система по дворове.

(3) За доотглеждане на птици - обект на лов с цел разселване, се изграждат отраслови дворове.

Чл. 36. Изграждането, поддържането и провеждането на мероприятията по стопанисване на дивеча се извършват съгласно приетите ловоустройствени проекти за съответния ловностопански район.

Раздел I Изисквания при изграждане на заградените територии за развъждане на дивеч

Чл. 37. (1) Аклиматизационни дворове се изграждат в райони, включени в дългосрочната програма за аклиматизация и реаклиматизация по чл. 41 от Закона за лова и опазване на дивеча.

(2) Площта на аклиматизационните дворове е от 2 до 10 ха и се определя в зависимост от вида

дивеч, условията на терена, разнообразието на растителността и водоизточниците.

Чл. 38. (1) Карантинните дворове са част от базата за интензивно стопанисване на дивеча и се изграждат за задължително престояване на интродуциран от друг район дивеч в продължение на два до три месеца, с цел проверка или укрепване на здравословното му състояние.

(2) Площта на карантинните дворове е от 0,2 до 1,0 ха и се определя в зависимост от вида дивеч.

(3) Карантинните дворове се отделят от останалата част на заградената територия с двойна ограда с междинно разстояние 5 м и по възможност се изграждат в най-ниската и отдалечена част.

Чл. 39. (1) Възпроизводствените дворове са част от базата за интензивно стопанисване на дивеча и се изграждат с цел опазване на основното възпроизводствено стадо, на половата и възрастовата структура на разплодните животни.

(2) Площта на възпроизводствените дворове е от 50 до 300 ха и се определя в зависимост от вида дивеч.

Чл. 40. (1) Изолационните дворове са част от възпроизводствения двор и се изграждат с цел изолиране на болели животни от основното стадо за укрепване на здравето им и за опазване на ценни разплодни животни по време на ловния сезон.

(2) Площта на изолационните дворове е от 0,2 до 1,0 ха и се определя в зависимост от терена и вида на дивеча.

(3) Изолационните дворове се отделят от възпроизводствения двор с двойна ограда с междинно разстояние от 5 м.

Чл. 41. (1) Селекционните дворове са част от базата за интензивно стопанисване на дивеча и се изграждат с цел ефективно ловуване.

(2) Площта на селекционните дворове е от 100 до 700 ха и се определя в зависимост от вида дивеч - обект на лов.

Чл. 42. В заградените територии, в които се развъжда едър дивеч при численост над допустимия запас, се изграждат биотехнически съоръжения за зимно, допълнително и минерално подхранване, за наблюдение и за улов на жив дивеч.

Чл. 43. При развъждане на дивеч в заградени територии стопанисващите дивеча са длъжни да го отглеждат при гъстота, близка или равна на биологично допустимата за съответния вид, определена с Наредба № 6 от 2004 г. за устройство на горите и земите от горския фонд и на ловностопанските райони в Република България (ДВ, бр. 27 от 2004 г.).

Чл. 44. Половото съотношение на дивеча в заградените територии се избира в зависимост от вида на дивеча и целта, за която са изградени, и може да достигне 1:10 в полза на женските индивиди.

Раздел II

Изисквания за изграждане на отраслови дворове за доотглеждане на птици - обект на лов с цел разселване

Чл. 45. Отраслови дворове се изграждат за доотглеждане на птици - обект на лов с цел разселването им в природата и предпазването им от хищници.

Чл. 46. При изграждане на отрасловите дворове се спазват следните изисквания:

1. площта се определя в зависимост от броя и вида на птиците, които се отглеждат, и не е по-малка от 2 дка;

2. височината на оградната мрежа е не по-малка от 3 м;

3. изградени са навесни хранилки и поилки, а при необходимост и кацалки;

4. не по-малко от половината от площта е с естествена растителност.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "еднопосочен технологичен път" е технологичен цикъл, който протича в хронологичен порядък, изолирано от предходния етап на производствения процес;

2. "всичко постъпило/всичко напуснало" е технологичен принцип, изискващ пълно изнасяне на птиците от производствените мощности с възможност за изпълнение на профилактичните мерки преди следващото заселване;

3. "яйценосна клетка" е производствено съоръжение, служещо за комплектоване на семействата по време на яйценосния период;

4. "люпилен блок" е система от помещения и съоръжения за излюпване на птици;

5. "топли помещения" са масивни постройки, снабдени с отоплителни съоръжения, които служат за отглеждане на птиците до навършване на 45-дневна възраст;

6. "отраслови дворове за доотглеждане" са площи, заградени с мрежа от всички страни, които служат за доотглеждане на птиците над 45-дневна възраст до тяхното разселване в природата или за отглеждането на основното стадо;

7. "карантинен волиер" е волиер за изолиране на птиците в продължение на 2-3 месеца с цел

проверка или укрепване на здравословното им състояние;

8. "фумигация" е дезинфекция на яйца, люпилни шкафове и помещения чрез обгазяване с определена пропорция на смес от формалин, калиев перманганат и вода;

9. "напряжение на имунитета" е задължителна трикратна имунизация срещу псевдоочума, с която птиците изграждат имунитет;

10. "основно стадо" е стадо от мъжки и женски птици, които се отглеждат целогодишно, с цел подготовката им за следващия яйценосен период;

11. "план за дератизация" е скица на обекта с нанесени постоянни отровни точки за борба с мишевидни гризачи и технологичност на тяхното зареждане;

12. "ротационна програма за коксидиостатици" е смяна вида на коксидиостатика с цел отглеждане на здрави и жизнени птици;

13. "ветеринарно-санитарен филтър" е поредица от помещения със следното предназначение:

- първо помещение, оборудвано с шкафчета за домашните дрехи;

- коридор със санитарни помещения;

- второ помещение, оборудвано с шкафчета за работни дрехи;

14. "фуражна кухня" е помещение, оборудвано с вода, печка и мелачка, в което се приготвя храната на малките птици;

15. "битови помещения" са помещения, в които работниците се хранят и почиват през свободното си време;

16. "люпилни шкафове майки" са съоръжения за доизлюпване на птиците от инкубираните яйца;

17. "дератизация" е комплекс от методи за унищожаване на гризачи, което се извършва по определен план.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 42, ал. 2 от Закона за лова и опазване на дивеча.

§ 3. В едногодишен срок от влизане в сила на наредбата съществуващите ферми за производство на дивеч се привеждат в съответствие с изискванията, посочени в нея.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Постановление № 168 на Министерския съвет от 23 юли 2007 г. за преобразуване на Националното управление по горите в Държавна агенция по горите

(ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г.)

.....

§ 6. В нормативните актове на Министерския съвет:

1. Думите "министърът на земеделието и горите" и "министъра на земеделието и горите" се заменят съответно с "министърът на земеделието и продоволствието" и "министъра на земеделието и продоволствието".

2. Думите "Министерството на земеделието и горите" и "Министерство на земеделието и горите" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и продоволствието" и "Министерство на земеделието и продоволствието".

3. Думите "Националното управление по горите" и "Национално управление по горите" се заменят съответно с "Държавната агенция по горите" и "Държавна агенция по горите".

4. Думите "ръководителят на Националното управление по горите" и "началникът на Националното управление по горите" и думите "ръководителя на Националното управление по горите" и "началника на Националното управление по горите" се заменят съответно с "председателят на Държавната агенция по горите" и "председателя на Държавната агенция по горите".

§ 7. Министърът на финансите да извърши необходимите корекции по бюджетите на Министерството на земеделието и продоволствието и на Министерския съвет.

§ 8. Постановлението се приема на основание на Решение на Народното събрание от 18 юли 2007 г. за промяна в структурата на Министерския съвет и чл. 47, ал. 1 от Закона за администрацията .

§ 9. Постановлението влиза в сила от 19 юли 2007 г.